

NY MUSIK

Bäste lyssnare,

vi vet naturligtvis om att det är korkat att lägga två konserter under en och samma helg, särskilt under en sådan helg som allhelgona. Men vad gör man?

Att samla två stora pianon och två stora pianister på ett och samma ställe kostar en slant. Då finns det inget annat alternativ om man inte har en lika stor budget. Att det hamnar på just allhelgonahelgen beror på att skolorna har lov, och att det är enda möjligheten att få loss en extra flygel.

(Det är för övrigt lika bra att ni bokar in allhelgonahelgen 2006 redan nu. Då blir det ett riktigt smaskigt dubbelpporträtt av normannen Magne Hegdal.)

Helg eller inte, de båda stundande konserterna kommer att bli rejält smaskiga, även de.

Mycket välkomna!

NY MUSIK

i samarbete med
Borås Konstmuseum

Arboretum symmetricum

Aldo Clementi (f. 1925): *Catene simmetriche* (2005) – uruppförande

—paus—

Peter Hansen (f. 1958): *Arbour Leaves* (2004-2005) – uruppförande

Chiming Oats
Shiver Eel Chorale
Seaside Prelude
Alderthorpe Wood
Vicar's Garden
Greensound Ferry
Goose Polyphonics
Brown Chamber Clock
Adjacent Hill
Berceuse for K
Seaside Postlude
Shiver Eel Retrochorale

Mats Persson och Kristine Scholz – piano

Fredag den 4 november 2005, kl.19.00

Museet, kulturhuset, Borås

Entré 50:-
Medl. fri entré

Nu är det inget snack om saken, med *Catene simmetriche* (2005) – liksom med andra Clementi-verk från det senaste året – står vi inför en ”Spätlese”, lika avklarad, lika upphöjd om man så vill, som någonsin Bachs eller Stravinskys. Detta är musik av en åldrande man, en tonsättare som har lekt rommen av sig, som inte har något kvar att bevisa, inte någon att beveka, ingen karriär att vårda sig om. Detta är ett mästerverk.

Upprinnelsen finns i den *Invenzione 2* för två pianon som Clementi skrev till en porträttkonsert med Mats Persson och Kristine Scholz år 2002. Vi konstaterade då att man skulle kunna tänka sig betydligt längre versioner av detta knappt tio minuter långa verk. Den gången gjorde Clementi nämligen bara bruk av tre av de sammanlagt tolv möjliga transpositioner hans material erbjuder. Detta är musik som bär evigheten inom sig. Varför då inte sträcka ut den, frågade vi Clementi och bad honom att komponera vidare. Jo, det ville han gärna. Men när det väl var dags, fick han en ny idé – besläktad i karaktären, men ändå helt annorlunda. Som titeln anger är allt vi hör symmetriskt formade tonkedjor – ”enklare” kan det inte bli. Själva konststycket består i hur de sammanfogats. *Catene simmetriche* omfattar åtta kanoner och har en speltid på ungefär en halvtimme – ett litet stycke evighet.

— — —

Min svit *Arbour Leaves* för två pianon är ett exempel på att intentioner och planer ofta tar andra vägar än vad som i början var tänkt, skriver Peter Hansen. Nu vill jag dock bespara läsaren av dessa rader turerna i detta kompositionsprojekt som påbörjades för c:a ett och ett halvt år sedan. Satserna *Seaside Pre-* och *Postlude* och de två darrålskorallerna utgjorde från början en komposition som gick under namnet *Switchback and Chorale*. Tillsammans med satserna *Alderthorpe Wood* och *Vicar's Garden* uruppfördes dessa för nästan exakt ett år sedan av Scholz och Persson i Ny Musiks regi. Sedan dess har mycket bubbelvatten runnit genom broarna – för att travestera en f.d. doktor.

I Ny Musiks utskick inför denna konsertsäsong kan man läsa följande: ”...*Arbour Leaves*... i vilken Peter Hansen frammanar minnen av sitt barndoms Lolland-Falster.” Detta stämmer delvis och några av titlarna refererar mycket riktigt till platser från min barndom. Dock skulle jag vilja säga att denna musik är ett slags hommage till det landskap där himlen ej skymms av patetiska alptoppar och där de bördiga gula fältens stilla skridande mosaik bryts av små lummiga bokskogar fulla av altröster.

Där alléerna utgår över hela världen, likt ekrar från den gamla landsbykyrkan. Där vi en gång fick känna på den kilometerlånga tunna metalldarrålens värme vid tjurhagen och där Tång-Rasmus lurade vid den långgrunda sommarstranden o.s.v. Denna värld är förstås sedan länge borta (om den nu har funnits) och på platsen för darrålens lekplats finner vi numera en 18-håls golfbana och några microkids.

1. *Chiming Oats* (For Don van Vliet)

Titeln har jag fått från den i Danmark populära Aakjærsången ”Jeg er havren, jeg har bjælder på”. Titeln skulle även kunnat vara en titel på en Captain Beefheart-låt eller på någon av ”kaptensens” oljemålningar och är därför tillägnad denne populärmusikens siste sanne modernist.

2. *Shiver Eel Chorale*

Koral som delar material med *Seaside Prelude* (se nedan). Utgjorde från början material till en planerad (och senare kasserad) motett för sex damröster, kistorgel och crotaler, baserad på Jonas bön i valfiskens buk.

3. *Seaside Prelude*

En stillsam barcarole för boreala soluppgångar. Ett litet enkelt material som med små medel och manipulationer får en audiokaleidoskopisk effekt.

4. *Alderthorpe Wood*

Denna skenbart enkla bagatell skrevs till största delen i samband med promenader på Donsö. Titeln alluderar på Alstrup Skov där jag lekte som ung valp. *Alderthorpe Wood* är f.ö. en broder till *Berceuse for K* (se nedan).

5. *Vicar's Garden*

Præstehaven i Vester Kippinge var favoritlekplatsen. Givetvis var det strängt förbjudet för oss barn att vistas i denna underbara park, men varken ”lussinger” (örfilar) eller ”bøjlen” (klädhängaren) kunde hindra oss. En solenn koral (med ett förvanskat citat av en känd passionspsalm) utgör kontrapunkt mot ett ”komplext” (vilket ord!), harmoniskt mångtydigt ostinato som tar i stort sett hela omfånget på en modern konsertflygel i anspråk.

6. *Greensound Ferry* (Arbour Version)

Ibland hände det att min farfar med sin lastbil hade körningar ända till Møn. För att på den tiden ta sig dit från Falster fick man ta den lilla färjan från Stubbekøbing över Grønsund till Bogø. Överfarten tog c:a 20 minuter. Detta stycke (som i sin originalversion är för långt för att passa in i sviten, 2 x 40 min.) är i egentligen ett

muzakstycke av den art som numera kallas för ”ambient” och som kanske gör sig bättre som bakgrundsskvalp än på konsertaudiostradan.

7. *Goose Polyphonics*

Av satserna i sviten är denna den mest utpräglad modernistiska. Satsen hörde från början inte alls hemma i detta sammanhang emedan materialet utgörs av ”leftovers” från min komposition *Schweinbird*, skriven för en stockholmsensemble. Den täta sexstämmiga polyfonin har ett tonspråk där jag (undermedvetet) har hämtat inspiration från äldre generationers glaspärlespelare som exempelvis Klas-Thure von Hauer eller vår vän Aldo C.

8. *Brown Chamber Clock*

I ett rum med bruna paneler, dubbelpipiga ankörförare och hjorthorn som väggprydnader, finner man i hörnet ett stort konstfullt dekorerat golvr. Varje kvart ger den ifrån sig ett metalliskt och övertonsrikt minimalistiskt musikstycke från anno dazumal. I köket sitter min farfar och värden i förhandlingar om vattentransporter till egendomens sinade brunn. I denna spöklika kammare ligger jag på golvet och betraktar uret.

9. *Adjacent Hill*

I likhet med *Greensound Ferry* gör denna sats sig kanske bättre i inspelat skick än från konsertplattformen. En sex minuter lång monoton studie i letargi, gestaltande ett slags ljudande oblomoveri. Det inre visuella mantrat utgörs här av Lollands högsta punkt som heter Bavnehøjen (35 m.ö.h.).

10. *Berceuse for K*

Historien om K och vaggsången till hennes katt är alltför gullig och sentimental för att avhandlas i ett programblad för en nutida konstmusikkonsert. (Jag kan dock försäkra att den inte innehåller några otillbörliga oanständigheter av moraliskt tvivelaktig natur – jag var ju bara 10 år. Jag drar gärna storyn på tu man hand över en drink). Berceusen är f.ö. en syster till *Alderthorpe Wood*.

11. *Seaside Postlude*

En stillsam barcarole för boreala solnedgångar.

12. *Shiver Eel Retrochorale*

Koral som delar material med *Seaside Postlude* (se ovan).